

Advies

**Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk i.s.m. de
Sectorraad Kunsten en Erfgoed**

28 mei 2025

Advies over de beleidsprioriteiten voor bovenlokale cultuurprojecten 2026

De SARC werd op 30 april 2025 door Vlaams minister van Cultuur Caroline Gennez om advies gevraagd over de beleidsprioriteiten bovenlokale cultuurprojecten voor de indienronde van 15 november 2025.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk besprak de adviesvraag op zijn plenaire vergadering van 6 mei 2025. De Sectorraad Kunsten en Erfgoed besprak de adviesvraag op zijn plenaire vergadering van 23 mei 2025.

SITUERING

Het Bovenlokaal Cultuurdecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering voor 30 juni van het eerste volledige jaar van elke nieuwe legislatuur van het Vlaams Parlement, de beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking bekendmaakt. De beleidsprioriteiten zijn toetsstenen voor de bovenlokale cultuurprojecten. De minister en de beoordelingscommissies kunnen deze toetsstenen gebruiken bij de beoordeling van projecten.

Voor de bovenlokale cultuurprojecten is bepaald dat de beoordeling steunt op een toetsing aan de principes van het decreet. In navolging van diverse sectordecreten moet een project ook voldoen aan minimaal twee functiecombinaties uit de lijst van vier: experimenteren en innoveren, creëren en produceren, spreiden en presenteren, leren en participeren. Daarnaast is bepaald dat bij de beoordeling kan worden getoetst in welke mate een project uitvoering geeft aan de beleidsprioriteiten.

De huidige beleidsprioriteiten blijven behouden, mits een toevoeging over het snijvlak tussen cultuur en welzijn bij de tweede beleidsprioriteit.

De prioritaire elementen voor de indienronde van 15 november 2025 van de bovenlokale cultuurprojecten zijn:

- Inspelen op diverse uitdagingen in de veranderende maatschappij door het streven naar maximale participatie
- Meerwaarde creëren door eigen sterktes te verbinden via samenwerking
- Inzetten op nieuw en jong talent door ontwikkelingskansen te bieden

Na deze ronde treedt de projectsubsidielijn van het nieuwe Bovenlokaalcultuurdecreet van 8 maart 2024 in werking. In dat nieuwe decreet worden geen beleidsprioriteiten meer gehanteerd.

ADVIES

A. Inspelen op maatschappelijke uitdagingen door te streven naar maximale cultuurparticipatie

De eerste prioriteit rond het streven naar maximale cultuurparticipatie eindigt met de zin *“kennis van en inspelen op de socio-demografische context is een essentiële voorwaarde”*. Deze zin is volgens de sectorraad te vaag en theoretisch. Hoe wordt deze vereiste in de praktijk beoordeeld? En wat is het achterliggende doel? Indien deze voorwaarde tot doel heeft om aanvragers aan te zetten tot reflectie over de te bereiken doelgroepen in relatie tot hun socio-demografische context, dan wordt dit best verduidelijkt. De SARC vraagt om dit helder te formuleren.

B. Meerwaarde creëren door eigen sterktes te verbinden via samenwerking

In de tweede prioriteit wordt een focus op de samenwerking tussen cultuur en welzijn toegevoegd:

“Daarbij wordt deze projectronde het belang van samenwerking tussen cultuur en welzijn benadrukt. Cultuur heeft immers een positieve en helende invloed op ieders welzijn. Cultuur rust ons uit met sociale, creatieve en kritische vaardigheden en schept een gevoel van verbondenheid over verschillende achtergronden en generaties heen. Cultuur is zo de grondstof voor een warme en sociale samenleving.”

De SARC heeft geen opmerkingen bij deze extra aandacht voor de samenwerking tussen cultuur en welzijn op zich, maar stelt zich wel vragen bij de toevoeging aan de tweede beleidsprioriteit en bij de formulering. Volgens de titel focust deze prioriteit op een bredere scope aan samenwerkingsvormen. Indien er voor geopteerd wordt om voorrang te geven aan samenwerkingen met welzijn, dan moet dit voldoende duidelijk blijken uit de titel van de prioriteit. Het is daarom aangewezen om een afzonderlijke prioriteit uit te werken die deze focus duidelijk weergeeft, of om de tweede prioriteit te herformuleren. De SARC stelt ook voor om de formulering aan te scherpen door de woorden “een gevoel van” voor het woord “verbondenheid” te schrappen.

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Bart Demuyt, voorzitter
Sigrid Bosmans, ondervoorzitter
Veerle Keuppens, secretaris